

OBC

PROGRAMA
07

5/6
NOVEMBRE / 2021
SALA 1 PAU CASALS
THOMAS ADÈS & OBC
VALS DE MEFIOTO
ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

PROGRAMA DE MÀ

FRANZ LISZT

(Doborján, Àustria 1811 – Bayreuth, Alemanya 1886)

MEPHISTO-WALZ N. 1

Der Tanz in der Dorfschenke

(Vals de Mephisto n.1. La dansa a la taberna del poble)

(1861) – 12

THOMAS ADÈS

(Londres 1971)

MÄRCHENTÄNZE PER A VIOLÍ I ORQUESTRA

(2021) 1a audició. Estrena nacional – 15

I. Legierissimo

II. Giusto, ritmico

III. A Skylark. Presto, molto espressivo

IV. Swift

Pekka Kuusisto, violí

Coencàrrec de LAuditori, l'Orquestra Simfònica de la Ràdio Finesa, l'Orquestra Simfònica Nacional Danesa i l'Orquestra Simfònica de Göteborg.

PAUSA 20'

FRANCIS POULENC

(París 1899 – 1963)

LES BICHES. SUITE

(1940) – 16

I. Rondeau

II. Adagietto

III. Rag-Mazurka

IV. Andantino

V. Final

THOMAS ADÈS

“HOTEL SUITE” N. 3 DE L’OPERA POWDER HER FACE

(1995/2018) – 1a audició – 18

I. Overture

II. Scene with Song

III. Wedding March

IV. Waltz

V. Finale

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA I NACIONAL DE CATALUNYA

THOMAS ADÈS, DIRECCIÓ

PEKKA KUUSISTO, VIOLÍ

PRIMERS VIOLINS Gergana Gergova*, concertino invitada / Jaha Lee, concertino associada / Raúl García, assistent de concertino / Sarah Bels / Walter Ebenberger / Ana Galán / Natalia Mediavilla / Katia Novell / Pilar Pérez / Anca Ratiu / Jordi Salicrú / Paula Banciu* / Yulia Tsuranova* / Eduardo Canto* **SEGONS VIOLINS** Emil Bolozan, assistent / Maria José Balaguer / Patricia Bronisz / Clàudia Farrés / Mireia Llorens / Melita Murgea/ Robert Tomàs / Andrea Duca* / Gabriel Graells* / Oleksandr Sora* / Elitsa Yancheva* **VIOLES** Yuval Gotlibovich*, solista invitat / Christine de Lacoste / Franck Heudiard / Sophie Lasnet / Michel Millet / Miquel Serrahima / Jennifer Stahl / Irene Argüello* / Peter Bucknell* / Johan Rondón* / Amaia Ruano* **VIOLONCELS** Jose Mor, solista / Lourdes Duñó / Vincent Ellegiers / Marc Galobardes / Jean Baptiste Texier / Jonathan Cottle* / Carmen Enjamio* **CONTRABAIXOS** Christoph Rahn, solista / Dmitri Smyshlyaev, assistent / Jonathan Camps / Apostol Kosev / Josep Mensa / Albert Prat **FLAUTES** Christian Farroni, assistent / Beatriz Cambrils / Oihana Giménez, flautí **OBOÈS** Disa English, solista / José Juan Pardo / Dolores Chiralt, assistent / Molly Judson, corn anglès **CLARINETS** Josep Fuster, assistent / Lluís Casanova*, clarinet i clarinet baix / Alfons Reverté, clarinet baix / Robindro Nikolic*, clarinet baix **FAGOTS** Silvia Coricelli, solista / Noé Cantú / Thomas Greaves, assistent / Slawomir Krysmalski, contrafagot **TROMPES** Juan Manuel Gómez, solista / Joan Aragó / Juan Conrado García, assistent / David Bonet / Ivan Carrascosa* **TROMPETES** Angel Serrano, assistent / Carlos Leite* / Andreu Moros* **TROMBONS** Eusebio Sáez, solista / Antoni Duran* / Gaspar Montesinos, assistent / Faustino Núñez*, trombó baix **TUBA** José Vicente Climent* **TIMBALES** Marc Pino **PERCUSSIÓ** Juan Francisco Ruiz / Ignasi Vila / José Luis Carreres* / Manuel Roda* **ARPA** Magdalena Barrera, solista **PIANO** i **CELESTA** Neus Estarellas* **SAXÒFONS** Luis Ignacio Gascón* / Ailen Lazo*

ENCARREGAT D'ORQUESTRA Walter Ebenberger
RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL Begoña Pérez
RESPONSABLE TÈCNIC Ignasi Valero
PERSONAL D'ESCENA Luis Hernández*

COMENTARI

per Asier Puga

Balleu, balleu, maleïts!

El 1526, influït per l'atmosfera (moral) d'aquesta Venècia màgica que també va conèixer Vivaldi, Tiziano, creador de pintures religioses inigualables i, tot i així, un dels artistes "més complet, més sensual i pagà del Renaixement", com va afirmar Alexandre Dumas, pinta *La bacanal dels andrios*, una tela impressionant que celebra i reivindica les aficions i els plaers mundans del duc Alfons d'Este. De la mateixa manera que Tiziano, aquest programa s'afegeix a aquesta reivindicació de les coses mundanes, però les convoca des de l'aspecte musical, des de la litúrgia sonora per mitjà de diverses obres que tenen una relació més o menys directa amb els plaers en què, eventualment, tots ens convertim en iguals.

Sens dubte, Thomas Adès és una de les grans figures de la pràctica musical actual, que compagina la composició amb la direcció, la interpretació pianística i l'interès de fusionar estètiques i èpoques en els seus programes de manera tan original com exemplifica aquest concert.

El programa comença amb la versió orquestral del *Mephisto-Walz Nr. 1* (Vals de Mefisto n. 1) de Franz Liszt, una de les seves peces icòniques que va compondre en el mateix període que la cèlebre versió per a piano. Inspirat en el Faust de Nikolaus Lenau, Liszt va seleccionar l'episodi en el qual Faust i Mefistòfil entren en una taverna en la qual s'està celebrant un casament. Mefistòfil agafa un violí i comença a tocar una melodia que arrossega tots els presents a una dansa frenètica. Faust, després d'haver ballat amb la núvia, s'escapa amb ella al bosc i, protegida pel fullatge, la parella "és empassada per les impetuoses onades del rapte amorós", com el va definir Lenau.

Dins del catàleg d'Adès, el violí té un rol destacat, i *Märchentänze* és la segona obra que compon per a violí i orquestra després de *Concentric Path* (2015). Si a *Concentric Path* es basava en les estètiques de Ligeti i Brahms fins a la cultura pop, a *Märchentänze* Adès s'inspira gairebé exclusivament en el folklore anglès. El violinista serà el finlandès Pekka Kuusisto, conegut intèrpret de les obres d'Adès i amb qui ha estrenat recentment les dues versions que hi ha de *Märchentänze*, el duo de violí i piano que va compondre Adès per a Tòquio 2020 i la versió per a violí i orquestra, que serà la que s'escoltarà en aquest concert.

"Ja hi ha prou melodrama a la vida, deixem que l'art celebri les coses ordinàries", sembla que reivindicava el ballet *Parade* de Satie, que es va estrenar el 1917, un ballet que va suposar el començament d'una nova etapa en la creació musical francesa. Després de l'estrena de *Parade*, els joves compositors francesos que veneraven Satie estaven desitjant desfer-se de l'halo impressionista (en aquell temps ja convertit en estereotip) i celebrar la transfiguració artística cada dia. En aquest context, Diághilev, entre el 1924 i el 1925, encarrega tres ballets en un acte, el primer dels quals és *Les Biches* de Francis Poulenc. El títol (una possible traducció podria ser "Les estimades") anuncia l'atmosfera sensual i despreocupada de l'obra. Si *Parade* de Satie seguia vagament una trama concreta, *Les Biches* fa encara menys ús d'una trama i retrata una vetllada organitzada per una rica matrona a la qual homes i dones joves, vestits amb roba d'estiu, ballen i flirtegen entre si. La música que compon Poulenc és una mena de pastitx de tres estils concrets: la *suite* de danses del segle XVIII (Couperin), el ballet clàssic francès del segle XIX i els salons de ball de l'època. Una música que sembla que es barreja i es transfigura amb la mateixa promiscuïtat que els joves de la festa.

Quan Poulenc va estrenar *Les Biches* tenia 24 anys, la mateixa edat amb què Thomas Adès i el llibretista Philip Hensher van rebre l'encàrrec de l'Almeida Opera de Londres de compondre *Powder Her Face*. "a l'Almeida Opera no van dissimular el seu desconcert pel que els estàvem

proposant”, va afirmar Hensher en una entrevista amb *The Guardian*. I no és escabellat imaginar que quan Adès i Hensher van explicar la seva idea de fer una obra basada en “escenes de la vida d’un sant medieval, només amb expedicions de compres en lloc de miracles”, tothom es quedés sorprès. *Powder Her Face* (Empolsant la seva cara) és una òpera de cambra estrenada el 1995 i basada en el divorci de Margaret Campbell, duquessa d’Argyll, que el 1963 va ser acusada pel seu marit d’infidelitat, per la qual cosa el divorci es va convertir en un sonor escàndol sexual que va ressonar per tota l’Anglaterra de l’època. Més tard, Campbell va malgastar tota la seva herència i va acabar vivint en una *suite* d’hotel, moment en què se situa l’òpera d’Adès, que evoca escenes de la seva vida passada. La versió que es presenta en aquest concert és la *Suite* n. 3.

PRINCIPALS MITJANS PATROCINADORS

